

ชื่อวิทยานิพนธ์	ต้นทุน-ผลได้และการคืนทุนสำหรับการจัดบริการสุขภาพนอกเวลาของ สถานีนอนามัยอำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา
ผู้เขียน	นางสาวปิยพัชร นวลคิง
สาขาวิชา	การวิจัยและพัฒนาระบบสาธารณสุข
ปีการศึกษา	2548

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ มีวัตถุประสงค์เพื่อวิเคราะห์ต้นทุน-ผลได้และการคืนทุนสำหรับการจัดบริการสุขภาพนอกเวลาของสถานีนอนามัย อำเภอจะนะ จังหวัดสงขลา กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ มี 2 กลุ่ม กลุ่มแรกคือ แพ้มนบันทึกข้อมูลของผู้รับบริการในสถานีนอนามัย จำนวน 4 แห่ง ใช้วิธีการเลือกตัวอย่างแบบเจาะจง เก็บข้อมูลด้วยแบบบันทึกค่าใช้จ่ายของผู้รับบริการรายบุคคลของสถานีนอนามัยย้อนหลัง 5 เดือน และกลุ่มตัวอย่างกลุ่มที่สอง คือ ผู้รับบริการนอกเวลาของสถานีนอนามัยทั้ง 4 แห่ง จำนวน 394 ราย กำหนดขนาดตัวอย่างโดยใช้สูตรของ ยามาเน่ เก็บข้อมูลค่าใช้จ่ายและผลได้โดยการสัมภาษณ์ผู้รับบริการและผู้ดูแลด้วยแบบสัมภาษณ์อย่างมีโครงสร้างที่ผ่านการตรวจสอบความตรงด้านเนื้อหา โดยผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 ท่าน ประเมินคุณภาพหาค่าดัชนีความตรงด้านเนื้อหา เท่ากับ 0.92 วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา คือ การแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สัดส่วน และอัตราส่วน

ผลการวิจัย พบว่า ต้นทุนดำเนินการทางตรงโดยรวมในการจัดบริการนอกเวลาของสถานีนอนามัย รวมเป็นเงินทั้งสิ้น 374,950.34 บาท และผลได้คิดเป็นตัวเงิน เท่ากับ 57,386 บาท เมื่อวิเคราะห์อัตราส่วนระหว่างผลได้ต่อต้นทุน เท่ากับ 0.15 ซึ่งมีค่าน้อยกว่า 1 แสดงว่ามีความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ต่ำ ส่วนผลการวิเคราะห์การคืนทุนของสถานีนอนามัยต่อต้นทุนดำเนินการในภาพรวม พบว่า มีการคืนทุนเท่ากับ ร้อยละ 54.03 ซึ่งแสดงถึงภาวะการดำเนินงานที่ขาดทุน โดยพบว่า สถานีนอนามัยที่เปิดบริการตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน จำนวน 1 แห่ง มีการคืนทุนต่อต้นทุนดำเนินการ ร้อยละ 62.17 ส่วนสถานีนอนามัยที่เปิดบริการ 56 ชั่วโมงต่อสัปดาห์ จำนวน 3 แห่ง มีการคืนทุนต่อต้นทุนดำเนินการอยู่ระหว่าง ร้อยละ 28.99-54.04

ผลการวิจัยครั้งนี้ แสดงให้เห็นถึง การจัดบริการสุขภาพนอกเวลาของสถานีนอนามัย ที่ควรคำนึงถึงความคุ้มค่าทางเศรษฐศาสตร์ และพบข้อสังเกตว่าสถานีนอนามัยที่เปิดให้บริการตลอด 24 ชั่วโมงต่อวัน มีแนวโน้มการใช้ทรัพยากรสุขภาพต่ำกว่าสถานีนอนามัยที่เปิดให้บริการ 56 ชั่วโมงต่อสัปดาห์

Thesis Title Cost-Benefit and Cost Recovery for Health Services Provided After-Hours by Health Centers in Chana District, Songkhla Province

Author Miss Piyaphat Nuanting

Major Program Health System Research and Development

Academic Year 2005

ABSTRACT

This analytical research aimed to analyze cost-benefit and cost-recovery for health services provided after-hours by health centers in Chana District, Songkhla Province. Two types of subjects were studied: 1) clients' records of four health centers within the previous 5 months. A purposive sampling method was used and the secondary data of client service cost and payment were collected, 2) clients of after-hours services in the same four health centers. A total of 394 service clients was included, based on a calculation of required sample size using Yamane's formula (Yamane, 1973). Data were collected by using a structured interviewing form which was tested for its content validity by five experts. The content validity index (CVI) was 0.92. The data were analyzed using descriptive statistics: frequency, percentage, mean, standard deviation, proportion and ratio.

The results revealed that the total operating cost in providing after-hours services by the health centers was 374,950.34 baht, benefit was 57,386 baht, with a benefit/cost ratio of 0.15, which is less than 1 indicating that it had low economic cost-effectiveness. The cost recovery rate of the service places was 54.03 percent of the operating cost. The overall rate of cost recovery to the operating cost was still in a state of loss. At health centers that were open 24 hours a day the cost recovery rate was 62.17 percent of the operating cost. At three health centers that were open 56 hours per week the cost recovery rate was 28.93 to 54.04 percent of the operating cost.

The results reveal that administrators for health services provided after-hours at health centers could operate cost-effectively. Health centers that were open 24 hours a day tended to use less resources than health centers that were open 56 hours per week.